

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 3. september 2020
Kontor: HR-kontoret
Sagsbeh: Ditte Refsgaard
Sagsnr.: 2020-0030-4540
Dok.: 1578659

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1618 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. august 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Michelle Argir Simonsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1618 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke forhold under tjeneste/arbejdets udførelse, der kan udløse en bøde for den ansatte, herunder oplyse hvor mange gange, der er udstedt bøder til ansatte i tjeneste under Justitsministeriets ressort, og for hvilke forhold, der de seneste fem år er udstedt sådanne bøder?”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet sådan, at der spørges til disciplinære bøder og ikke bøder om strafferetlige sanktioner. Det er alene tjenestemænd, der kan modtage en disciplinærbøde som led i ansættelsesforholdet, og besvarelsen vedrører derfor alene denne personalegruppe.

Som disciplinær straf for en tjenstlig forseelse kan der efter tjenestemandslovens § 24 anvendes advarsel eller irrettesættelse, bøde, der dog ikke må overstige en halv måneds løn, overførelse til andet arbejde eller andet arbejdssted eller anden stilling inden eller uden for ansættelsesområdet, degradation – herunder helt eller delvis bortfald af anciennitetsbestemte lønde – eller afsked.

Anvendelse af disciplinærstraf forudsætter, at den enkelte tjenestemand har gjort sig skyldig i en tjenesteforseelse under ansættelsen som tjenestemand.

En tjenesteforseelse foreligger i henhold til tjenestemandslovens § 10, hvis tjenestemanden ikke samvittighedsfuldt overholder de regler, der gælder for stillingen, eller ikke – såvel i som uden for tjenesten – viser sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver.

Det beror på et konkret skøn, om der skal rejses en disciplinær sag, om der skal anvendes disciplinærstraf, og i givet fald hvilken disciplinærstraf der skal anvendes. Dette skøn skal foretages inden for rammerne af forvaltningsloven og de almindelige forvaltningsretlige principper.

Det er ministeren eller den, som ministeren bemyndiger hertil, der har kompetence til at træffe afgørelse om anvendelse af disciplinærbøde over for statens tjenestemænd.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Civilstyrelsen.

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Når Rigspolitiet modtager underretning om, at en polititjenestemand har begået en tjenesteforseelse, foretager Rigspolitiet en vurdering af, hvorvidt pågældende har handlet i strid med værdighedskravet i tjenestemandsløven.

Såfremt Rigspolitiet på baggrund af sagens omstændigheder vurderer, at der er begået en tjenesteforseelse, indleder Rigspolitiet en disciplinærsag.

Der foretages altid en konkret vurdering af sagens omstændigheder i forhold til valget af disciplinær sanktion.

De disciplinære sanktioner er udtømmende opregnet i tjenestemandsløvens § 24 og omfatter advarsel, irettesættelse, bøde (under 1/25 del af månedslønnen), forflyttelse, bøde (over en 1/25 af månedslønnen), degradation og afsked.

Rigspolitiet har udarbejdet nedenstående oversigt over antallet af disciplinærsager siden 2015, som er afgjort ved, at en tjenestemand er ikendt en disciplinær bøde.

Oversigt over anvendelse af disciplinære bøder						
Årstal	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Bøde	19	15	25	11	17	12

*pr. 14. august 2020

Rigspolitiet kan oplyse, at tjenestemænd blandt andet er ikendt disciplinære bøder i tilfælde af stillingsmisbrug, herunder uberettigede registeropslag og fremvisning af (politi)legitimation i private sammenhænge, snyd med arbejdstidsregistrering, udeblivelse fra tjeneste uden lovligt forfald og i tilfælde af afgivelse af vådeskud.

Rigspolitiet kan afslutningsvis henvise til Rigspolitiets resuméer af disciplinærsager for årene 2015-2019, der er tilgængelige på <http://politi.dk/statistik/disciplinaersager>, hvor samtlige disciplinærsager er gennemgået, og hvor de konkrete forhold, der har medført sanktionen, er beskrevet.”

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”1. Anklagemyndigheden beskæftiger primært overenskomstansatte medarbejdere, men der er ligeledes ansat en gruppe tjenestemænd, herunder blandt gruppen af ledere og special- og senioranklagere (jurister) samt enkelte tjenestemandsansatte med anden uddannelsesmæssig baggrund (f.eks. administrative medarbejdere).

Hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) er der organisatorisk placeret en række polititjenestemænd, der er ansat af Rigspolitiet, som dermed har afgørelseskompetencen i disciplinærsager og afskedssager. For tjenestemandsansatte jurister ligger afgørelseskompetencen hos Justitsministeriet, der træffer afgørelse på baggrund af en indstilling fra Rigsadvokaten om disciplinær forfølgning. Rigsadvokaten har således alene afgørelseskompetencen for enkelte tjenestemandsansatte administrative medarbejdere, der er ansat i den centrale anklagemyndighed.

2. Rigsadvokaten kan oplyse, at det desværre ikke er muligt at trække en oversigt over sager mod ansatte i anklagemyndigheden, der er afgjort med en disciplinærbøde. Rigsadvokaten har inden for de sidste fem år dog kendskab til en enkelt sag vedr. en tjenestemandsansat jurist i lønramme 36 i anklagemyndigheden. I denne sag traf Justitsministeriet efter indstilling fra Rigsadvokaten afgørelse om bødestraf på 1/25 af månedslønnen, idet den pågældende medarbejder efter Justitsministeriets vurdering ikke havde levet op til det decorumkrav, som gælder for anklagere i et sådant omfang, at det udgjorde en tjenesteforseelse.

Det kan endelig tilføjes, at det på baggrund af den yderst begrænsede praksis på området ikke er muligt at udtale noget mere konkret om praksis for disciplinærbøder i anklagemyndigheden.”

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst følgende:

”Det beror på en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der skal ikendes en bøde som disciplinærstraf for tjenesteforseelsen. I vurderingen inddrages karakteren og niveauet af tjenestemandens stilling, sammenholdt med tjenesteforseelsens grovhed og omfang. Kriminalforsorgen ikender bøder som disciplinærstraf, hvis der er tale om tjenesteforseelser af en vis grovhed og omfang.

Kriminalforsorgen har i nedennævnte periode ikendt bøder for følgende forhold begået i tjenesten: Tilsidesættelse af sikkerhedsmæssige forskrifter i kriminalforsorgens institutioner samt i forbindelse med ledsaget udgang eller transport med indsatte, udeblivelse fra tjeneste, upassende sprogbrug og adfærd over for indsatte og kollegaer eller anden ukorrekt optræden, uretmæssig søgning på indsatte i kriminalforsorgens klientsystem, overtrædelse af regler for IT-sikkerhed, databeskyttelse og informationssikkerhed, uretmæssig brug af kriminalforsorgens materiel, ikke proportional magtanvendelse, alkoholpåvirkning, manglende dokumentation for fravær i forbindelse med sygemelding, lydighedsnægtelse i forbindelse med beordret vagt, tilsidesættelse af retningslinier i forbindelse med indsattes selvmordsfor-

søg, overtrædelse af kriminalforsorgens retningslinjer omkring medarbejders private forbindelser med indsatte samt tilsidesættelse af regler om tidsregistrering.

Kriminalforsorgen har i perioden 1. januar 2015-5. august 2020 som disciplinærstraf for begåede tjenesteforseelser i tjenesten ikendt i alt 97 bøder til tjenestemandsansatte medarbejdere i kriminalforsorgen, herunder til tjenestemandsansatte i kriminalforsorgen i Grønland. Det skal bemærkes, at sagerne i nedenstående opgørelse er anført under det år, sagerne er afgjort. En sag kan således være indledt i et tidligere år, end sagen er afgjort. Antallet af ikendte bøder fordeler sig pr. år som følgende:

Oversigt over anvendelse af disciplinære bøder						
Årstal	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Bøde	11	12	22	10	20	22

*pr. 5. august 2020"

Civilstyrelsen har oplyst, at ingen medarbejdere i styrelsen er blevet pålagt bøder for tjenstlige forhold i den pågældende periode.

3. Justitsministeriet træffer afgørelse om anvendelse af disciplinærstraf for tjenestemandsansatte medarbejdere i ministeriets departement og – som det fremgår af Rigsadvokatens udtalelse ovenfor – for tjenestemandsansatte jurister i anklagemyndigheden. Justitsministeriet har foretaget en søgning i relevante systemer og er på den baggrund ikke bekendt med yderligere sager om anvendelse af disciplinærbøde, end hvad der fremgår af Rigsadvokatens udtalelse.

Justitsministeriet er desuden klageinstans i sager, hvor Rigspolitiet har truffet afgørelse om ikendelse af disciplinær bødestraf, jf. retsplejelovens § 109, stk. 3. Justitsministeriet har på baggrund af en søgning i relevante systemer identificeret i alt 8 sager vedrørende disciplinærbøder, hvor Justitsministeriet i perioden 2015 til 2020 har truffet afgørelse i en klagesag. Sagerne fordeler sig som anført i oversigten nedenfor. Det skal bemærkes, at sagerne i opgørelsen er anført under det år, sagerne er afgjort. En sag kan således være indledt i et tidligere år, end sagen er afgjort.

Oversigt over klagesager vedrørende disciplinærbøder						
Årstal	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
Bøde	1	2	3	0	0	2

* pr. 6. august 2020

I ingen af sagerne fandt Justitsministeriet anledning til at ændre på Rigspolitiets afgørelse om disciplinærbøde. For så vidt angår hvilke forhold, der

kan udløse en disciplinærbøde til polititjenestemænd, henvises der til Rigs-
politiets udtalelse ovenfor.